vrijdenkers ; Luther wordt de buurman van den Paus ; Judas ligt nevens Jesus, en de dieken van Ste Gudula naast den voorzitter der Vrije Gedachte, Zoo willen het de liberalen.

De katholieken hoeren langs dit oor niet. Zij beweeren het recht te hebben hunne eigene kerkhoven te bezitten en, zoowel na hunnen dood als gedurende hun leven, van de vijanden van hunnen godsdienst gescheiden te blijven.

« Dat de joden, zeggen zij, dat de protestanten en de Turken zich doen begraven waar zij willen, maar wij willen te samen begraven liggen, en onze rangen zorgvuldig sluiten voor de ongeloovigen. »

Men moet bekennen, zegt de *National*, dat de katholieken in deze zaak geheel en al gelijk hebben.

Voor de katholieken eindigt niet alles met het leven. De begraving is eene plechtigheid van groot godsdienstig belang. De vrijheid der eerdiensten door de Grondwet erkend, moet aan elken godsdienst de vrije oefening van zijne plechtigheden waarborgen. En is het niet klaar dat die eerediensten niet meer vrij is, zoodra hij niet meer kan uitgeoefend worden dan in omstandigheden welke de godsdienst afkeurt?

De katholieke godsdienst keurt de mengeling der lijken af; de Staat legt ze op. Dat de Staat dan niet zegge dat hij de vrijheid van den katholieken godsdienst beschermt. Het is zeker dat de Staat, in deze kwestie, schandelijk gelogen heeft.

Bewondert gij niet met mij de drift der doktrinairs die, na geheel hun leven tegen de pastoors geloof te hebben, zich ontzeer zouden geloven indien zij niet in gewijde aarde werden begraven?

Zij zouden, gedurende hun leven, voor al het goud der wereld in geene kerk gegaan zijn ; eens overleden aanzien zij het voor de grootste schande niet bij de geloovigen begraven te worden. Waar de katholieken niet liggen is voor hen.... *de londenhoek* !

Indien het katholiek gouvernement eene wet maakte waardig de doktrinairs *verplicht worden* zich op het katholiek kerkhof te doen begraven, zij zouden zeeuwsche revolutie maken binnen de vierentwintig uren ! Zoo zijn de doktrinairs !

Zet daar de waarheid !... Laat ons hopen dat het Katholiek Ministerie eindelijk zonder aarzelen de handen aan het werk zal slaan om de kwestie der kerkhoven zoo spoedig mogelijk op te lossen om aldus tot de herstelling onzer gegronde grieven onder dit opzicht te geraken, gelijk het ons overigens door het katholiek programma beloofd werd !....

De Kamer.

De zitting der Kamer van donderdag werd kwart na 1 uur, onder het voorzitterschap van M. de Lantsheere, geopend.

M. de Kerchove vraagt of het niet noodig zou zijn den dienst der bouwtwegen, waterloopen en openbare gezondheid onder de bevoegdheid van het ministerie van landbouw en nijverheid te brengen.

MM. Thonissen en de Moreau, ministers, beloven dit gewichtig vraagstuk te onderzoeken.

* *

De bespreking der begrooting van binnenlandsche zaken en openbaar onderwijs wordt hernomen.

M. Visart maakt eenige opmerkingen aangaande afschaffen der arrondissementscommissarissen die heden meestal louter politieke agenten zijn. Op 55 zijn er 28 openlijk gekendalstot de liberale denkwijze behorende. Er zijn maar 7 katholieken : te Roeselare, Aalst, St-Nicolaas, Dendermonde, Bastenaken, Turnhout en Leuven. De redenaar is geen voorstander van de algeheele afschaffing, doch hij vindt het noodig de vroegere onrechtvaardigheden te herstellen en de katholieke ambtenaars, die door het vorig kabinet werden afgedankt, opnieuw te benoemen. Hij zal de lijst van de 28 liberale en de 7 katholieke arrondissementskommissarissen in het Staatsblad doen opnemen.

* *

M. Jamme, die gedurende 35 jaar arrondissementscommissaris is geweest, verdedigt die instelling. Die ambtenaars, zegt hij, houden zich gestadig in betrekking met de gemeenten. De gouverneurs hebben daartoe den tijd niet. Het is eene nationale noodzakelijkheid die arrondissementscommissarissen te behouden.

De spreker treedt in een aantal bijzonderheden om zulks te bewijzen en besluit aldus : « Indien men dat de wet, die de arrondissementscommissarissen zou afschaffen, eene wet van ontreddering zou zijn. »

* *

In de zitting van donderdag las de voorzitter de kamer het antwoord van Z. M. den koning op het adres der Kamer, betrekkelijk de erkenning van den Congo-Vrijstaat door de mogendheden.

De koning in zijn antwoord op het adres der Kamer, zegt dat de gevoelens, daarin uitgedrukt, hem aanmoedigen het groote beschavingswerk voort te zetten.

Hij heeft volle vertrouwen in het welgelukken der zaak en drukt den wensch uit dat België in die uitgestrekte streken nieuwe uitwegen voor zijnen handel en zijne nijverheid moge vinden.

Na de lezing van het antwoord wordt de beraadslaging over de begrooting van binnenlandsche zaken voortgezet.

M. Woeste verdedigt krachtdadig de handelwijze van den gouverneur van Rotsse en schandvlekt de partijdigheid van den arrondissementscommissaris van Audenaarde, M. Van Butsele.

M. Thonissen antwoordt op de beschuldigingen M. Rolin en bewijst dat deze beste terwijl hij minister was, 284 burgemeesters en 509 schepenen heeft afgezet, terwijl het aantal burgemeesters door het tegenwoordig ministerie niet bedroomd, slechts 240 bedragt.

Van 168 dezer lesten was de vervanging door de gemeenteraden, tot welke zij behoorden, gevraagd. Het aantal niet herbenoemde schepenen is 70.

M. Thonissen, minister van binnenlandsche zaken, heeft te kennen gegeven dat hij wel een einde stellen aan de partijgeestige handelwijze van sommige arrondissementscommissarissen, doch dat hij voor het oogenblik niet voornemens is tot de dadelijke afschaffing over te gaan.

Van verschillende kanten des lands ontvangen wij berichten over den goeden indruk, dien M. Thonissen, minister van binnenlandsche zaken, maakt in de beraadslaging over zijn budjet.

Het publiek is vervuld van verbazing over hun en zijne verklaringen, en men komt al meer en meer tot de overtuiging dat hij, even als M. Jacobs, maandelijks zal toegeving zal voortzetten van eene wet die eene wedstaat voor de gemeenten, eene wedstaat voor de huisvaders is.

Het liberalism dat er in gelukt was — een ongevergelijk schandaal — M. Jacobs uit de lijsten te dringen, hoopte niet M. Thonissen, gekend als een vredelievend en toegevend man, de zegeningen der nieuwe schoolwet te zien vernietigen en machteloos te maken. Op deze ongerechtheid is het overtuigd, dat het zich bedrogen heeft en dat M. Thonissen zich in zijne kwade trouw niet laat vangen.

De wet wordt toegepast onder M. Thonissen, gelijk onder M. Jacobs, en de verklaringen van den eerste zullen doen zien dat deze twee politieke mannen het volkomen eens zijn over den geest der wet. Het land heeft de houding van M. den minister, in de leste dagen vooral, met voldoening toegejuicht.

* *

In zijne redevoering merkt M. Thonissen te recht aan, dat men reeds drie weken redetwist over eene wet, die door de wetgeving, zes maanden geleden, met eene individuele schande meerder, heid werd gestemd, en zulks ter gelegenheid van de bespreking der begrooting. Men beoordeelt de daden der gemeenten. Dat is obstructionism van de ergste soort. (*Zeer wel ! rechts.*) De minister toont hoe hij altijd de onwettige of onrechtvaardige daden der gemeenten belet, en logenstraft meesterlijk de feiten door de voorgaande sprekers aangehaald. Hij is niet voornemens het overzicht voort te zetten van alles wat er in ieder dorp gebeurt.. Tot hiertoe werd hem slechts fr. 20,72,72 voor de begrotingen van gemeenten gevraagd. De 500,000 fr. ligger nogtans gereed. De ongelukkige die van honger sterven bestaat maar in de verbeelding der linkerzij !

* *

Een laatste woord : MM. Neujean en Mallar hebben gezegd dat de geschiedenis mij streng zal beoordeelen. De geschiedenis zal zich al niet meer met mij bezighouden dan met MM. Neujean en Mallar. (*Men lacht, rechts.*) Maar ook zal de geschiedschrijver mijne nederige loopbaan wil verhalen, dan zal hij zeggen dat ik de eerlijke en edelmoedige overtuigingen mijner jeugd en van Jakob van Breda getrouw ben gebleven. (*Toejuichingen rechts.*)

Zij zal voorzeel zeggen dat ik bijgedragen heb om het juk te verbrijzelen van eene wet, die op de katholieke gemeenten drukte, onze overleveringen miskende, en aan allen eenonderwijs oplrong dat door de overgroote meerderheid des volks verafschuwd werd. (*Beide : Zeer wel !*)

Ik heb beloofd de wet met gematigheid uit te voeren. Ik zal mijne belofte houden : geene beleediging, hetzij ze kome van oud-ministers of van dagbladschrijvers, zal mij van mijnen plicht kunnen doen afwijken, en ik ben vastberaden hem tot het einde toe te vervullen.

(*Levendige toejuichingen rechts.*)

* *

M. Woeste heeft in de Kamer het gedrag der liberale *menschenvrienden* geschandvlekt, die, om hunne katelijke politiek door te drijven den arme het brood uit den mond hebben geroofd.

Hij gaf onder andere de statistiek van de armen familien van Antwerpen aan wien men allen onderstand geweigerd heeft, omdat hunne kinderen naar de katholieke scholen gingen.

Ziekier de statistiek per parochie :	
Onze-Lieve-Vrouwe	228 familiën.
Sint-Andries	574 »
St-Jacob	405 »
St-Augustinus en St-Joris . . .	287 »
St-Paulus en St-Carolus . . .	115 »
St-Joseph	122 »
St-Laurentius	159 »
St-Willebrordus en St-Amands .	471 »
Kiel	180 »
Totaal	2519 familiën.

De liberale verdraagzaamheid is zoo ver gegaan aan behoeftige moeders de hulp eener vroedvrouw te weigeren :

Ziekier het getal dier ongelukkige slachtoffers:

Onze-Lieve-Vrouwe	48 vrouwen.
Sint-Andries	54 »
St-Jacob en St-Antonius. . . .	57 »
St-Augustinus en St Joris . . .	60 »
St-Paulus en St-Carolus . . .	51 »
St-Joseph	49 »
St-Laurentius	53 »
St-Willebrordus en St-Amands.	78 »
Kiel	47 »
Totaal	470 vrouwen.

En dat gebeurde te Antwerpen niet alleen.

De *Gazette van Tongeren* kondigde zondag de namen al van 54 familien tellende 119 kinderen, die op dezelfde wijze gebroodroofd werden.

Te Diest en te Veurne heeft men lijkkisten geweigerd aan de arme ouders, wier kinderen niet naar de officieele scholen gingen.

Te Lokeren en elders werden feiten van dien aard gepleegd. En wat gebeurde niet te Velm en in andere gemeenten van Limburg ?

En diezelfde liberalen durven nu den schijn aannemen, alsof ze medelijden hadden met schoolmesters en schoolmeesteressen die te samen 300,000 fr. wachtgeld genieten !

Het land walgt van die comedie en daarom krijgt ook de liberale partij in de verkiezingen, de eene klopping na de andere. (*Patrie*).

Volgens den korrespondent der *Patrie* van Brugge, wordt het bevestigd dat de koning aan de geestelijke overheid missionnarissen gevraagd heeft voor Congo. Z. M. volgt dus den raad van de groote reizigers, die Afrika hebben bezocht, en niet dien van onze kerkhatende liberalen.

NIEUWJAARSGIFTEN
aan Z. H. Leo XIII.

12e LIJST

Bedrag der vorige lijst	fr. 1905,55
M. Fr. De Fastré van Tongeren	5,00
Naamloos » »	5,00
Parochie Vlytingen, »	30,00
Naamloos van Piringen, »	1,00
Totaal fr.	1946,55

De personen die nog verlangen deel te nemen aan het werk der pauselijke nieuwjaarsgiften, worden verzocht ons hunne giften zoader uitstel te doen komen daar de lijsten eerstdaags zullen gesloten worden.

A propos, Mijnheer de voorzitter van het tribunaal van Tongeren, men leest in den *Journal de Bruxelles* :

« De magistratuur moet buiten onze twisten en buiten den politieken strijd blijven. Het kleed van den magistraat kan niet anders dan verkwikkelijk vermoord en verscheurd uit den strijd der partijen komen. »

* *

Lezers hoe vindt gij dit ?

De *Journal du Limbourg* hield verleden week een elendig artikel in, tegen kerk en priester en tegen de kabinetten van Tongeren en het bijzonder.

Dit alles was gezegd in die mooie taal welke men maar alleen in de liberale gazetten vinden kan.

Op dezelfde bladzijde, kondigt het genzenblad aan dat er ten zijnen bureele een groote keus van

paternosters & gebedenboeken

aangekomen is !

Boutique, zei Pierlala.

Verleden donderdag was het feest in het Sint-Maternusgesticht. Ter gelegenheid van den Sint-Jozefdag, hadden de leerlingen van het college een letterkundig en muzikaal feest opgericht. Het programma, dat niets minder dan tien verscheidene stukken begreep, werd allerbest uitgevoerd. Zang, declamatie, koor, instrumenten muziek, niets ontbrak er aan. Alles werd er gedaan op eene wijze die zooveel eer aan de leeraars als aan de leerlingen doed.

De uitvoering van de *Ingebeelde zieke* van Molière verwierf in het bijzonder iedereen handgeklap. Het was niet moeilijk om zien dat de jonge tooneelspelers de fijne aard der grappen, franschen schrijver allerbest begrepen hadden.

Kortom, allerfraaist feest, dat nog eenen nieuwen glans op den roem van het St-Maternusgesticht zal werpen.

Aanstaande maandag zullen de Fanfaren der Concordia serenaden geven aan de leden van het nieuw college van burgemeester en schepenen.

De beyers leden van de Concordia die aan deze betooging willen deel nemen zijn verzocht zich in het lokaal te vergaderen van hoffivier.

Bij deze gelegenheid zal eene uitbeeling van brood aan de armen der stad gedaan worden.

De tweede zittijd van den militie-raad zal de aanstaande week te Tongeren geopend worden.

Den 28 maart zal de raad de reclamatien ontvangen van de dekanijen der kantons Tongeren, Cortessem en Borgloon ; den 30 maart zal het de beurt zijn van de reclamaten der kantons Tongeren, Hukkelingen en Velsdezelt.

Deze twee zittingen zullen te gelegenheid worden op het stadhuis te Tongeren om half tien 's morgens.

Den 31 maart, om 11 ures, zal de militie-raad eene zittijd houden op het gemeente huis te Reckheim om de reclamatien van dit kanton te ontvangen.

Een koninklijk besluit van den 6 maart vergunt de bouwing eener nieuwe kerk te Gluns.

M. J. Van den Boer is burgemeester der gemeente Lommel benoemd.

M. Albert Van Bockryck van Hoesselt heeft het examen van het eerste doktoraat in de rechten afgelegd.

Benoemingen.

De Eerw. Heer Deleval, pastoor te Olne, is verplaatst naar de parochie La Reid, in vervanging des Eerw. H. Linchet, die zijn ambt heeft neergelegd. — De eerw. heer Stouren, pastoor te Goffontaine is verplaatst naar Olne.

BINNENLAND

— Drama te Waterloo. — Buiten het dorp Waterloo, op de baan van Brussel naar Charleroi, staat een renteniershuis te midden van twee pachthoeven.

't Is de woning van Mad. Laurent, oud 84 jaar, weduwe van een oud-ontvanger der rechtstreksche belastingen, wiens familie in gansch den omtrek hoog geacht wordt.

M. Laurent, verleden jaar van eene geraaktheid getroffen, liet in testamente, aan zeel van zijne fortuin aan eene nicht van Mad. Laurent, mejuffer Gudula Schou, die sedert 20 jaar de echtelingen

De deur van de salon, rechts, en die der eetzaal links, stonden met eene spleet open : de deur langs de straat was in het dubbel slot en de ketting lag in.

Stoffens waren de doktor Tellier, de pastoor en de burgemeester Lambotte ter plaats.

Zij bevonden dat Gudula Schou had opgehonden te leven. Zij had messteken bekomen aan het gezicht, de borst, de armen en de rechterhand ; in huis was alles op zijne plaats gebleven ; men kon geen spoor van diefstal opmerken. In het wasschhuis had men eene ruit uit het venster genomen : langs daar dus was de moordenaar binnen gedrongen.

Het parket van Nyvel en de luitenant der gendarmerie waren ten 11 ure op het toonel der misdaad, en begonnen aanstonds tot het onderzoek over. De wetsdokters Stoefs en Stroobants, van Nyvel, deden de lijkschouwing.

Hieruit blijkt dat het slachtoffer bezweken is aan den steek van een mes van zeer scherpe kanten, waardoor haar rechteroor werd gekloven haren hals en de strot doorsneden, hare rechterlong doorboord.

Er moet een verschrikkelijke strijd tusschen het slachtoffer en den moordenaar hebben plaats gehad, want het draagt in den hals de sporen van eene touwe steek, van een derde aan den rechterarm en een vierde aan de rechterhand.

In de kamer waar de moord gepleegd werd ligt alles in de grootste wanorde.

Men heeft eene pint jenever klak gevonden bij eene haag, op het uiteinde van den hof.

De moordenaar is langsdaar gevlucht en heeft zijne voetstappen in den grond gelaten.

Op de gedeelte zooeven aangehaald, op eenen schilder der gemeente O. L. genaamd, die aan M. Laurent door huwelijksvereeniging eenigzins verwant is en dikwijls in het huis der oude dame Laurent gezien, hoeft men sedert op den voorhof diefstallen gepleegd werden. O. L. heeft eene wonde aan het hoofd, doch voor het overige kan niets ernstigs tegen hem worden ingebracht.

Men weet zich in gissingen, die men vertelt dat er tusschen de bloedverwanten van Mad. Laurent zekeren geest van jaloerschheid heerschte tegenover Gudula Schou, omdat men dacht dat deze gansch de erfenis harer tante zou bekomen hebben.

De oude behandelde hare nicht nog altijd als een kleinkind. Wanneer zij haar iets te verwijten had, stelde zij haar tot straf in eenen hoek. Men zegt dat mej. Gudula Schou dan ook geen al te gelukkig leven had.

Wij zullen verdere inlichtingen af.

— Men schrijft uit Brussel :

Donderdag hadden er in het slachthuis te Sint-Joost-ten-Noode proefnemingen plaats om de dieren te dooden bij middel van eenen kogel die in de hersenen dringt en het beest als neerklisemt. Tot hiertoe gebeurde de slachting bij middel van eenen hamer. Met Staes, burgemeester, M. Mans, vesaerts, M. Geelhand, voorzitter der maatschappij tot bescherming der dieren, woonden de proefnemingen bij, die goede uitslagen heeft opgeleverd. M. Van de Velde, expert-beenhouwer die de bewerkingen bestierde, werd nogtans door eene kardoes aan de hand gekwetst.

— In 1879 stierf te St-Joost-ten-Noode eene juffer, Barbara A...., genaamd. Zij scheen aan eene wreede knaging van geweten ten prooi en overwonnen te zijn geweest. Op haar sterfbed, intersteke bekende zij aan hare bloedverwanten dat zij eene kindermoord gepleegd had. Hierin had zij den raad van eenen deurwaarder gevolgd. Nooit werd het geheim meer dan dit gekend. Hoeveel dagen heeft een naamloze brief alles aan het licht gebracht. Het parket heeft een onderzoek ingespannen. De plichtigheid van den deurwaarder bleek seffens onmiskbaar. Hij werd aangehouden en in de gevangenis opgesloten op het oogenblik dat hij ging trouwen.

— **Nuttige aanbeveling.** — « Lombartzyde, den 5 October 1888. Gelieve mij negenmaals meer doos van uw Zwitersche Pillen te zenden tegen 1 fr. 50 de doos. Ik kan U verzekeren dat sedert den dag dat ik gebruik gemaakt heb van uwe pillen eene groote verbetering heb ondergaan, zoals ik het gebruik daarvan aan mijne kennissen aangeraden.

Ik geef U de volkomene toestemming, van dezen brief naar willekeur gebruik te maken. (Geteekend) Gustaaf Horrix, gemeente secretaris. »

Depot voor België bij Ph. Pelerin, 12, rue de l'Ecuyer te Brussel. Franco tegenover tegen 4 fr. 50 de doos.

— Een voorval welk schrikkelijke gevolgen had kunnen hebben, is woensdag rond 6 ure 's morgens, gebeurd op de spoorbaan van Oostende naar Ghistel.

De echtgenoeten Decoster, landbouwers te Steene, hadden zich op weg begeven naar Mesen om hunne kalanten melk te dragen. Gekomen aan den doortocht, gelegen op een geweerschot van het Bosch de Boulogne, voud Decoster het hareed open en wagde zich op de spoorbaan.

Op dit oogenblik kwam de trein van Ghistel in volle snelheid aangevaard : het peerd werd aan de ketting gebonden en viel stokdood ; het rijtuig deed eene zijdelingsche beweging, werd door een waggon gevat en in stukken geslagen. Op het oogenblik van het voorval, had vrouw Decoster de tegenwoordigheid van geest van het rijtuig te springen. Haar man, integendeel bleef zitten en kwam eenige oogenblikken later tot zichzelven, bij was langs de baan geworpen, zonder de minste pijn te gevoelen.

— *Nieuwe soort van aardappel.* — Men doet in dit oogenblik groote pogingen in Engeland, lezen wij in eene landbouwbriefwisseling van *Indépendance belge*, om eene nieuwe soort van meer kloeken aardappel samen te stellen, die meer weerstand biedt aan de plagen die de verschillende en talrijke verschiedenheden van de oude soort in bijna alle landen aantasten. Deze oude soort, de Schotsche faberosus, stam van ontelbare verschiedenheden, zou volgens eenen uitstekenden hovingbouwer-zaadkundige, den heer Arthur W. Sutton, gekomen zijn tot dezaad-gen plaad van vertal, dat er geen middel meer zou bestaan om hem zijne levenskracht terug te geven. Daarom heeft hij eene reeks van proefnemingen ondernomen, die zeer merkwaardig zijn voor eene nieuwe soort knol, de *Solanum maglia*, die wel beter aan de plaag weerstand zou kunnen bieden.

De *Solanum maglia* is eene der talrijke ontdekkingen van Darwin, die hem zou ontdekken in de eilanden Chonos, gelegen in den Stillen Oceaan, niet ver van Chili. Hij heeft de eigenschap te groeien in de vochtige landen, zelfs in de moerasachtige landen, betgeen vooral het tegenovergestelde is van den eigenlijke gezegden aardappel die de droogte gronden vergt. De heer Sutton bewaart dat eenige specimens die gekookt zijn geworden, zijn kunnen geeten worden. De nieuwe soort is nog niet zoo ver gekomen gracelimaterd ; de knollen die zij voorbeengt zijn nog te klein.

— **Een wijze raad.** — Mijn zoon, wanneer gij geen eten hebt, wasshoop niet, blijf braaf en eerlijk, staat tegen God en de menschen niet op, draag uw lot in stilte en tracht eene eerlijke verleering aan te knoopen met de kenkenmeid van rijke menschen.

— Dat is duur. — Een rentenier wandelde over eenige dagen in den omtrek der groote statie te Gent. Hij met daar bijzonder over zijnd kuiders kommissionnarissen, pakdragers en andere ledigangers, een zekere Jan die voortijds bij hem in dienst geweest was.

— Hej, sa ! Jan staat gij nu hier aan de statie ?

— Ja, mijnheer, ik tracht hier toch ook sems een half manneken te verdienen.

— En hoe gaan de zaken. goed ?

— Neen mijnheer, het is te kond, er zijn geen voyageurs.

— Schep moed Jan het zal beteren ; wilt ge eene pint of een druppel drinken ?

— Oh ja, mijnheer, als het u belieft.

— Kom dan mede, wij gaan in de *Cour d'Autriche*.

Jan neemt eene pint ; mijnheer spreekt intusschen met verschillige rentenieren en kennissen. Jan blijft rond mijnheer die het bemerkt en hem vraagt :

— Jan ?

— Ja ; moet gij mij iets zeggen of wilt gij nog eene pint hebben ?

— Neen, mijnheer, 't is dat niet, maar 25 centiemen.

— Je 25 centiemen, waarvoor dus ?

— Je, mijnheer, voor den tijd welke gij mij doen verletten hebt om met u hier eene pint hier te komen drinken !??

Of er gebochen werd ! Mijnheer, eenedelmoedig persoon, gaf Jan een half manneken voor zulk eenen *toupet*.

Duitschland.

ONTPLOFFING VAN GRAUWWUUR. — 250 SLACHTOFFERS.

Metwerkelijk van Grauwwuur. — 250 slachtoffers.

De ontplofding eener kolenmijn ramp heeft in den nacht van dinsdag tot woensdag voorleden plaats gehad in de nieuwe koolmijn Camphausen, in het distrikt Saarbrücken.

De mijnen in het Saardistrikt bestaan over het algemeen weinig koolgas, doch zij zijn buitengewoon droog en de kolen brengen veel stof voort. Dit is waarschijnlijk de oorzaak dat de ontplofding van gaasvuur, dinsdag zulke verschrikkelijke gevolgen gehad heeft.

De ontplofding had plaats omtrent een uur na middernacht. De vlammen sloegen verschiedene meters hoog boven den grond en de lucht werd door de brandende koolstof in alle gangen en gaanderijen verspreid.

Het is op de voorleste verdieping, die 500 meters diep ligt, dat het gevaarlijkste ontploft is.

Een signaalwachter, die bij de opening der mijn dienst deed werd op den slag gedood. Kort voor de ontplofding, hadden 16 werklieden de mijn verlaten. De machtploeg, die ten ongeveer 200 man telt, bevond zich in den put.

De reddingswerken werden aanstonds met al den mogelijken spoed ingerichtt. De lijken die uit den put werden opgehaald, werden in eene zaal van het machienengebouw op stroui neergelegd, en daar door de bedienden der mijnen erkend.

De meerderheid der slachtoffers bestaat in vermiddelt, waarschijnlijk door de instortingen.

De bedienden van het mijnbestuur uit Saarbrücken zijn woensdag morgend met een bijgeroepen trein te plaatse der ramp aangekomen.

Een geneesheer is in de mijn gedaald, om te gekwetsten te verzorgen.

De verslagsheid, door de ramp inde naburige dorpen verspreid, is onbeschrijfelijk. Met duizenden stroomt de bevolking naar de mijn. Luide jammerklachten stijgen op, telkens een lijk uit den put gehaald wordt.

Van eene familie zijn vijf broeders gedood. Een knaap die 12 uren onder de puinen begraven geweest is, werd nog levend gered.

Onder de 200 mijnwerkers, die onder de puinen begraven zijn, bevonden zich 150 gehuwde werklieden.

Gisteren avond waren reeds 22 dooden en 58 gekwetsten uit de mijn gehaald. Verscheidene der gekwetsten zijn reeds gestorven.

Het totaal getal dooden wordt geschat op 171.

Engeland.

Maandag over eene week gaat koningin Victoria een reisje op het vaste land aanvangen. H. M. blijkt dus niet te geloven dat ernstige gebeurtenissen in aantocht zijn. De vorstin gaat 's avonds aan boord van het koninklijk jacht dit de Victoria en Albert, van Victoria in den mond van den Medway ligt. Ze slaapt aan board, het jacht vertrekt naar Vlissingen op den ochtend van dinsdag 31 maart en stoomt naar Vlissingen, waar het begin 5 ure in den namiddag moet aankomen. De koningin dineert aan boord en om 11 ure 's avonds vertrekt zij van Vlissingen naar Darmstadt, over Venloo, Keulen en Frankfort. Zij reist met bewging, wel door een waggon gevat en in stukken geslagen. Op het oogenblik van het voorval, had vrouw Decoster de tegenwoordigheid van geest van het rijtuig te springen. Haar man, integendeel bleef zitten en kwam eenige oogenblikken later tot zichzelven, bij was langs de baan geworpen, zonder de minste pijn te gevoelen.

— *Nieuwe soort van aardappel.* — Men doet in dit oogenblik groote pogingen in Engeland, lezen wij in eene landbouwbriefwisseling van *Indépendance belge*, om eene nieuwe soort van meer kloeken aardappel samen te stellen, die meer weerstand biedt aan de plagen die de verschillende en talrijke verschiedenheden van de oude soort in bijna alle landen aantasten. Deze oude soort, de Schotsche faberosus, stam van ontelbare verschiedenheden, zou volgens eenen uitstekenden hovingbouwer-zaadkundige, den heer Arthur W. Sutton, gekomen zijn tot dezaad-gen plaad van vertal, dat er geen middel meer zou bestaan om hem zijne levenskracht terug te geven. Daarom heeft hij eene reeks van proefnemingen ondernomen, die zeer merkwaardig zijn voor eene nieuwe knol, de *Solanum maglia*, die wel beter aan de plaag weerstand zou kunnen bieden.

De *Solanum maglia* is eene der talrijke ontdekkingen van Darwin, die hem zou ontdekken in de eilanden Chonos, gelegen in den Stillen Oceaan, niet ver van Chili. Hij heeft de eigenschap te groeien in de vochtige landen, zelfs in de moerasachtige landen, betgeen vooral het tegenovergestelde is van den eigenlijke gezegden aardappel die de droogte gronden vergt. De heer Sutton bewaart dat eenige specimens die gekookt zijn geworden, zijn kunnen geeten worden. De nieuwe

---

TONGEREN, den 19 maart.

Ta wo.	105 kil.	fr.	19,25 tot 20,25 op 0,50	
Rogge.	100 »	»	15,00 tot 15,75 op 0,00	
Haver.	75 »	»	11,75 tot 12,75 op 0,25	
Gerst n.	40 »	»	18,00 tot 18,50 op 0,50	
Spelt n.	100 »	»	15,00 tot 16,00 op 0,00	
Boter, den kilo,			fr. 5,00 op 0,00	
Eieren, de 26			» 1,70 op 0,00	
Bonte aardappelen, 100 kil.			fr. 5,00 af 0,00	
Kroketten id.			» » 4,50 af 0,00	
Oostenden id.			» » 8,50 af 0,00	
Hooi 1000 kilos,			» 56,00 af 0,00	
Stroo »			» 54,00 af 0,00	

BRUSSEL, den 20 maart.

Tarwe de 100 kilos, 18,50 tot 20,50 op 0,00. Rogge, id. 16,50 tot 16,75 op 0,00. — Gerst, id. 19,50 tot 21,00 op 0,00. Haver, id. 18 00 tot 19,50 af 0,00.

THIENEN, den 20 maart.

Tarwe, de 100 kilos, 19,00 af 0,00. — Rogge, id. 15,50 af 0,00. — Haver, id. 16,75 op 0,00. — Garst, id. 19,00 af 0,00. — Boekweit, id. 00,00 op 0,00. — Koolzaad, id. 00,00 af 0,00. — Kemen, de 150 kilos, 0,00 op 0,00. — Klaverzaad, id. 2,40 af 0,00.

LEUVEN, den 19 maart.

Tarwe n. 100 k.	fr.	19,50	19,00	18,50 af 0,00
» handels,		19,00	19,00	00,00 op 0,00
Rogge, »		16,00	00,00	00,00 op 0,00
» handels,		15,75	00,00	00,00 op 0,00
Voederhaver,			17,75	00,00 op 0,00
Brouwshaver,			18,00	00,00 op 0,00
Nieuwe Garst.			19,00	00,00 af 0,00
Mout Quarré,			00,00	00,00 op 0,00
Tarwe bloem,			26,50	00,00 op 0,00
Grove tarwe zemelen,			10,75	00,00 op 0,00
Koolzaadolie, de hectoliter,			56,00	00,00 af 0,00
Dito gezuiverde,		»	60,00	00,00 af 0,00
Lijnolie,		»	55,00	00,00 af 0,00
Koolzaad,	100 kil.	fr.	00,00	00,00 op 0,00
Koolzaadkoeken,	»	»	00,00	00,00 af 0,00
Lijnkoeken,	»	»	21,00	22,00 op 0,00
Genever des hektoliter,			00,00	00,00 op 0,00
Alcool,			000,00	000,00 op 0,00

ANTWERPEN, den 20 maart.

Tarwe, de 100 kil., 18,50 op 0,00. — Rogge, — 16,50 op 0,00. — Haver, id. 20,00 op 0,00. — Gerst, id. 20,25 op 0,00.

Tarwebloem, inlandsche, 4^e kw. fr. 26,50 a 27,50
2^e » 24,50 a 25,50
Rogge bloem, inlandsche, » 24,00 a 00,00

PARIJS, 19 maart. 20 maart.

M-ai 2 9 mark, lopende maand.	47,57	47,25
» » april	47,20	47,62
» » mei-juni	48,12	48,25
» » 4 maand, van mei	48,62	48,75

IN HET LAND VAN

De w^e LAMBREGS

maakt het geerd publiek bekend dat zij hare **broodbakkerij** en **handel** zoo als vroeger heeft herbegonnen in haar welkekend oud huis, *achter het stadhuis* n° 15, Tongeren, en dat zij voortdurend de meerderen door beste tarwe en rogge brood en allerhande beste waren te leveren.

Men vraagt

eene **winkeldochter** voor eenen speceryen winkel. — Adres Vandenhoven-Vanhan, Groote Markt, Tongeren.

A louer de suite

un beau **jardin légumier**, situé hors la porte de St Trond, contenant 12 ares 95.

S'adresser chez M. Emile POLUS, à Tongres.

J. RENSON

metselaar, *achter Sint Janskerk, n° 8, te Tongeren*, heeft de eer aan te kondigen dat hij op zijn eigen werkt en alles wat men hem aanbiedt aan voordeelige prijzen en met groote vermindering van dagloon uitvoert.

Te huren

om dadelijk te gebruiken, verscheidene stukken **land**, gelegen onder Tongeren, Berg, Henis, Piringen, Horpmael en Millen.

Zich te adresseren bij G. JEURGEN, Maastrichterstraat te Tongeren.

Dadelijk te huren
of te verkoopen

eene **smis** met **gerieven**. — Zich te adresseren bij Jan CIELEN, onde smid te Vlytingen.

Un ex-sous-officier

marié, demande place de **garde-chasse**. Bon certificat.

Adresse au bureau du journal.

Nieuwe Gezondheids ontdekking

De PALATINOPHILE van Kl. Coville, bijtheter-scheidwater, genezen gezwoeren en zweerbrandwonden ter gekomende burstverkoudenheden. Zich verkrijgen te verkoopen bij de Apotheker COVILLE, 32, Quinten-de Mansvelt, Antwerpen.

Bij Victor TITS

Ridderstraat te Tongeren,

zijn te bekomen, mooie schoone **appel** en **canadas boomen** van 4 à 5 jaren alsook **doorne hagen**.

Te huren

om terstond te bewonen, een gerieflijk **huis**, met twee verdiepingen, waatnveres pomp, lakoven, stal, 8 aren hof en 50 aren land, indien men het verlangt, dienstig voor handelshuis alsook voor renteniershuis, gelegen te Heurne-St-Pieter (Vechmael.)

Adres Mevrouw de BELLEFROID (Vechmael,)

Handelsberichten

MIDDELPRIJZEN.

HASSELT, den 20 maart.

Tarwe de 100 kilos, 20,50 op 0,00 — Rogge, id. 16,40 af 0,00. — Haver, id. 17,06 op 0,50. — Gerst, id. 16,00 op 0,00. — Genever, den hect., 110,00 af 00,00.

Te huren

voor den 15 maart aanstaande, eene **winning** met 13 hectaren land en weide, gelegen te Berg bij Tongeren.

Zich te adresseren bij Willem KELLENERS, Maastrichterstraat n° 110, Tongeren.

A vendre ou à louer

pour le 15 septembre avec facilité de paiement belle **maison** de rentier avec jardin, située à Tongres, hors la porte de St-Trond.

Pour les conditions s'adresser en l'étude du notaire Lysens de Tongres.

Verandering van woning

Gust. Van den Born

GOUD EN ZILVERSMID

Op de Pieksteeg. — Hoek der Kiekstraat.

Door opheuding van handel, **uitverkoop van factuurprijs**. Vermindering van vijf en twintig ten hoodderd (25 °/₀) op alle voorwerpen.

Doctoor L. Quaedvlieg

MUNTSTRAAT, 25

Kosteloze raadpleegingen 9 tot 10 uren 's morgens.

Landbouwers opgepast :

GROOTE AANKOOP

van Peru-Guano meststoffen.

Ruwe gebroikte guano 8 % per cent stikstof fr. 25.

» » » » » » 27.

Opgeloste lijne guano 7 » » » 29.

Nitrastzout 11 à 12 per cent stikstof » 25.

Chemieke vette 6 per c. stikstof (witte kleur) » 24.

Id. 4 à 5 » (grijzekleur) » 25.

Metserskalk en Portlandkalk fr. 65 de ton.

Alles franco op 100 k^m franco op alle stationen, ik zend stalen op alle aanvraag ; ik neem terug bet